

необхідно для того щоб зменшити навантаження на здобувачів вищої освіти;
- Розробити план практичного відпрацювання набутих теоретичних знань;
- Розробити програму психологічної підготовки.

Відтак ми можемо зробити висновок для покращення підготовки кадрів в Національній поліції України нам необхідно переглянути систему підготовки. Необхідно зменшити навантаження на теоретичні предмети та більше уваги приділяти практичним. Також ми повинні більш якісно відбирати кандидатів в майбутні правоохоронці. До того ж важливим аспектом повинна виступати й психологічна підготовка. Тому ми можемо зробити висновок, що наразі нам необхідно реформувати систему підготовки працівників правоохоронних органів.

1. Мартиненко О. Система підготовки польської поліції. URL: <http://khp.org/index.php?id=1399022448>

2. Особливості підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. матеріалів I міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20 трав. 2016 р. / МВС України, Департамент патрул. поліції України; Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки. Харків: ХНУВС, 2016. 175 с.

3. Наказ МВС України від 26.01.2016 №50: «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України», поточна редакція 17.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#n619>

4. Наказ МВС України від 06.02.2019, № 88: «Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19>.

Григор'єва Наталія Віталіївна,
курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Лопасєва Олена Миколаївна,
старший викладач
кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПРИ ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Поліцейський кожного дня, кожної хвили виконує свої службові обов'язки, та йому приходить мати справу з дуже небезпечними злочинцями. Йдучи на службу, він не знає, що саме підготував для нього

новий день, а тому необхідність досконалого знання заходів безпеки при поводженні зі зброєю, я і нормативно-правові підстави застосування вогнепальної зброї є невід'ємним елементом діяльності поліцейського.

Зокрема, основні нормативно-правові підстави застосування вогнепальної зброї передбачені статтею 46 Закону України «Про Національну поліцію України». А от щодо заходів безпеки при поводженні зі зброєю, то вони найперше регламентовані Наказом Міністерства внутрішніх справ України №70 від 01.02.2016 року «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю». Цей Наказ призначений для забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігання загибелі, поранення і травмування самих поліцейських, а також інших осіб під час поводження зі зброєю.

Мету та значення цих нормативно-правових актів побачити досить не складно, та все ж таки хотілося б детальніше пояснити.

Поліцейських ще при навчанні змушують викладачі та керівники стрільб досконало знати, та не просто знати, але і дотримуватися заходів безпеки при поводженні зі зброєю. Вважаю, що це в нашій діяльності найголовніше. Головне не тільки бачити та тримати в своїй руці зброю, а й відчувати її, зливатися з нею в одну постать. Саме тоді дотримання заходів безпеки з нею буде найпростішою справою.

Також немало важливим в підготовці поліцейського є психологічний рівень підготовки. А тому далі буде йти мова не лише про поліцейського, а й про стрільця взагалі.

У процесі навчально-тренувальних занять часто доводиться спостерігати, наскільки впевнено стрільці поводяться з навчальною зброєю, на вогневому рубежі – зовсім інша ситуація. Стрільба асоціюється в них з почуттям страху, який часом домінує в роботі центральної нервової системи. Ці почуття загальмовують всю її функціональну діяльність і викликають стан зайвої напруженості організму стрільця [1, с. 35–38]. Характерними ознаками такого стану є:

- підвищення частоти пульсу, спітнілі долоні й прискорене дихання;
- розкоординація рухів і, як наслідок, утрата стійкості й рівноваги при приготуванні, збільшення тремору рук і коливань зброї;
- прискорення рухової реакції або реакції на рухомий об'єкт.

Всі ці фізичні й психологічні зміни в сукупності вкрай негативно впливають на техніку стрільби. Взаємозв'язок між змінами в техніці стрільби й психологічним станом стрільця залежить від його індивідуальних особливостей, рівня підготовленості, а також від інших умов, в яких він знаходиться. [4, с. 122-124]. Психологічна підготовка стрільця – це процес, спрямований на створення його оптимального психологічного стану та формування постійної внутрішньої готовності, яка сприяє реалізації найбільш досконалої техніки стрільби в умовах стресових ситуацій [2, с. 333]. У процесі психологічної підготовки стрільця повинні закріпитися

наступні якості:

- уміння впливати на себе, опанувати себе й не відволікатися на сторонні чинники, що заважають виконанню влучного пострілу;
- здатність концентрувати свою увагу під час виконання пострілу;
- упевненість у своїх силах, сміливість і рішучість, винахідливість та ініціативу;
- стійкість центральної нервової системи до впливу несприятливих факторів;
- здатність використання аутогенного та ідеомоторного тренування.

Важливими складовими частинами психологічної підготовки стрільця є ідеомоторне і аутогенне тренування. Ідеомоторне тренування являє собою уявне відтворення раніше вивчених прийомів і дій. Ідеомоторний настрій сприяє приведенню до готовності всього психофізичного апарату стрільця (спеціальних відчуттів, сприйняття й необхідного м'язового тону) і створює оптимальний стан нервових структур, відповідальних за реалізацію цілеспрямованих рухових навичок.

Інша особливість ідеомоторного тренування полягає в тому, що вона конкретизує увагу стрільця на правильності виконання прийомів стрільби і якоюсь мірою відволікає від результативного моменту стрільби [5, с. 366]. У процесі ідеомоторного тренування інструктор, перевіряючи в стрільця почуття тимчасового інтервалу, відведеного на виконання вправи у швидкісній стрільбі, може реально оцінити рівень його психологічного стану.

Якщо стрілок занадто прискорює свої уявні операції, то можна з упевненістю сказати, що він знаходиться в занадто збудженому стані. Натомість, зайве затягування уявної стрільби – вірна ознака млявості учня. Сам процес ідеомоторного тренування полягає в тому, що стрілець, залишаючись у пасивно-розслабленій позі, зосереджує свою увагу тільки на моментах, безпосередньо пов'язаних з виконанням пострілу. Причому послідовність виконання пострілу в його діях повністю зберігається.

Стрілець, який володіє прийомами ідеомоторики й щодня присвячує їй кілька хвилин, має можливість у будь-якій обстановці підтримувати на належному рівні й постійно вдосконалювати свою техніку стрільби. Аутогенне тренування – багаторазове повторення спеціальних словесних вправ, спрямованих на оволодіння методикою самонавіювання з метою запобігання зайвої нервово-психологічної напруги й підтримання відмінної спортивної форми [3, с. 422–434].

Основний принцип аутогенного тренування – навчити людину фіксувати свою увагу на конкретних суб'єктивних (переважно фізичних) відчуттях у точній відповідності з власними уявними словесними формулами. Коли на тлі аутогенного розслаблення застосовується ідеомоторна надбудова, її дієвість особливо збільшується. У корі головного мозку посилюються процеси гальмування та її клітини стають особливо чутливими до впливу зовнішніх і внутрішніх стимулів.

Тому попереднє осмислення процесу виконання пострілу дозволяє стрільцю підготувати свою нервову систему до майбутнього виконання вправи найкращим чином. Стрілок також повинен бути психологічно готовим до впевнених дій у разі виникнення критичної ситуації, що передбачає застосування службової зброї. Знаходячись в екстремальній ситуації, стрілець насамперед повинен вміти оперативно оцінювати, контролювати обстановку й приймати найбільш правильне рішення. Правильна оцінка обстановки при веденні перестрілки та прийняття того чи іншого рішення - це не просто мислення, а складна психологічна діяльність.

Перестрілка, як правило, активізує інстинкт самозбереження й захисну реакцію та вводить стрільця в стан осмислених розумних дій, якщо ж він фізично й психологічно не готовий до цього, то можуть мати місце негативні реакції. На відміну від новачків, відчуття небезпеки в найбільш підготовлених стрільців викликає бойове збудження, пов'язане з активною свідомою діяльністю. Бойове збудження породжує безстрашність, яка в подальшому перетворюється на психологічну властивість особистості. Тому в процесі підготовки стрільців необхідно створювати такі ситуації, які сприяли б формуванню в них сміливості, рішучості та впевненості у своїх силах.

Отже, поряд з аспектами фізичної підготовки й умінням застосовувати зброю, дотриманням заходів безпеки при поводженні зі зброєю при підготовці стрільця належним чином повинна бути здійснена і його психологічна підготовка для забезпечення більш адекватної поведінки в критичних ситуаціях, що створює передумови для успішного ураження противника.

1. Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ: Монографія. К.: Ніка-Центр, 2002, 296 с.
2. Бодров В.А. Информационный стресс: Учебное пособие для вузов. М.: ПЕРСЗ, 2000, 352 с.
3. Потапов А. А. Искусство снайпера. М.: Фаир- Пресс, 2003, 544 с.
4. Бруксмит П. Искусство снайперской подготовки. Пер. с англ. В.А. Гришечкина. Под редакцией Ю.В. Шокарева. М: ООО Издательство РОСМЗН- ПРЕСС, 2004, с. 131.
5. Резанов Олег. История снайперского искусства. М.: Братика, 2004, 160 с.